Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul central, judecător – Guțan Vitalie
Dosarul nr. 2ai-38/26
2-23098134-02-2ai-27022026

D E C I Z I E

5 octombrie 2026 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

examinând în procedură scrisă, apelul declarat de lichidatorul SRL „Leasing Profit" - Barcari Ina, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 04 noiembrie 2025,

emisă în cadrul procesului de insolvabilitate a SRL „Leasing Profit", la cererea lichidatorului SRL "Leasing Profit", cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâților Rotaru Silvia, Anestiade Valerii, Grabasciuc Igor, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia,

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei

În procedura Judecătoriei Chișinău sediul central, se află procesul de insolvabilitate intentat în privința SRL „Leasing Profit".

Astfel, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central din 13 decembrie 2023, a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorului SRL „Groian Grup", s-a constatat insolvabilitatea și s-a intentat procedura de insolvabilitate față de debitorul SRL „Leasin Profit", iar în calitate de lichidator a fost desemnat administratorul autorizat Barcari Ina.

La 18 decembrie 2024, lichidatorului SRL „Leasing Profit" - Barcari Ina a înaintat cerere cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâților Rotaru Silvia, Anestiade Valerii, Grabasciuc Igor, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia, solicitând admiterea cererii și încasarea de la aceștia, în contul masei debitoare a SRL „Leasing-Profit", a creanțelor validate în sumă totală de 1.058.361,76 lei.

În motivarea cererii s-a invocat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul

central din 13 decembrie 2023, a fost admisă cererea introductivă depusă de creditorul SRL „Groian Grup” și s-a intentat procedura de insolvabilitate față de SRL „Leasing-Profit”.

În cadrul ședinței de validare a creanțelor din 27 mai 2024, au fost validate creanțe în valoare totală de 1.058.361,76 lei, după cum urmează: creanțe chirografare de rangul III – CNAS, în sumă de 29.361,29 lei și SFS, în sumă de 8.236,46 lei; creanțe chirografare de rangul V – SRL „Groian Grup”, în sumă de 821.000 lei, SRL „MV-Transim”, în sumă de 47.620,29 lei, Pleșca Alexandru, în sumă de 5.500 euro (105.557,65 lei) și 3.707,2 lei, Pleșca Tudor, în sumă de 13.485 lei și 589,36 lei, precum și Anestiade Valerii, în sumă de 0 lei; creanțe chirografare de rangul VI – SRL „MV-Transim”, în sumă de 9.659,51 lei, și CNAS, în sumă de 19.145 lei.

De altfel, administratorul autorizat a susținut că debitorul insolvabil nu dispune de masă debitoare, bunuri mobile sau imobile ori mijloace bănești suficiente pentru stingerea creanțelor validate, motiv pentru care recuperarea acestora ar fi posibilă prin atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere.

Cu referire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, administratorul a invocat folosirea bunurilor și creditelor debitorului în interes personal.

Astfel, potrivit susținerilor din cerere, activitatea principală a SRL „Leasing-Profit” consta în intermedieri în comerțul cu materiale lemnoase și materiale de construcții, întreprinderea ocupându-se de mărunțirea și prelucrarea pietrișului pentru producerea materialelor de construcții. În urma unor tranzacții comerciale, mijloacele bănești încasate în conturile societății ar fi fost transferate, în repetate rânduri, în conturile personale ale administratorului Anestiade Valerii Gheorghe și ale contabilei Djemelinscaia Natalia, sub pretextul unor cheltuieli gospodărești fictive. Aceste operațiuni ar fi fost confirmate prin extrasele bancare puse la dispoziția lichidatorului Barcari Ina, care le-ar fi semnalat instanței de insolvabilitate prin rapoartele trimestriale prezentate.

De altfel, s-a afirmat că Rotaru Silvia Nazar, Anestiade Valerii Gheorghe, Grabasciuc Igor Boris, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia ar fi acționat fără diligență și loialitate, redirecționând mijloacele financiare ale societății în interes personal și prejudiciind creditorii prin diminuarea patrimoniului disponibil pentru achitarea datoriilor.

În ceea ce privește art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilității - dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, administratorul autorizat a invocat că la 22 ianuarie 2022, în temeiul procesului-verbal de sechestru nr. 175-9978/22, emis de executorul judecătoresc Romaliischi Maxim, au fost sechestrate și ridicate bunuri ale SRL „Leasing-Profit”, situate în mun. Chișinău, or. Vatra, str. Constructorilor 7, în baza

documentului executoriu 2-15003/2022 din 13 februarie 2022, emis de Judecătoria Chișinău, cu privire la aplicarea sechestrului în scopul asigurării acțiunii în beneficiul creditorului Anestiade Valerii.

Bunurile ridicate au constat în: o linie pentru transportarea pietrișului și nisipului, trei bunchere destinate pietrișului și nisipului, o mașină de fărâmițat pietrișul de model SMD 108 și o mașină de fărâmițat pietrișul de model KSD600. Acestea au fost transmise spre păstrare lui Anestiade Valerii, căruia i-au fost explicate obligațiile și răspunderea prevăzute de art. 251 din Cod penal.

De altfel, ridicarea utilajelor esențiale pentru desfășurarea activității societății a făcut imposibilă continuarea acesteia, or, deși membrii organelor de conducere fie trebuiau să sisteze activitatea pentru a preveni acumularea unor noi datorii, fie să conteste acțiunile executorului judecătoresc, despre care s-a afirmat că ar fi depășit limitele împuternicirilor sale, administratorul a subliniat că organul de conducere a debitorului nici nu a ținut cont de obligațiile prevăzute de art. 7 din Legea nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 „*cu privire la antreprenoriat și întreprinderi*”, referitoare la transmiterea documentelor ce fac parte din Fondul Arhivistic al Republicii Moldova și a documentelor privind personalul scriptic în cazul încetării activității.

Cu privire la art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității - nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, administratorul autorizat a invocat că la 16 ianuarie 2024, Direcția generală control a Serviciului Fiscal de Stat a inițiat un control fiscal la ÎCS „Leasing-Profit” SRL, pentru perioada 01 ianuarie 2019–30 noiembrie 2023, în vederea estimării obligațiilor fiscale prin metode și din surse indirecte, în contextul procedurii de insolvabilitate intentate prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul central.

În urma controlului, s-a constatat că întreprinderea se afla în incapacitate de plată încă din anul 2019, având obligații neachitate față de creditori în sumă de 2.419.144 lei. Potrivit indicatorilor financiari calculați în baza situațiilor financiare aferente anilor 2019–2021, lichiditatea absolută constituia 0,014 în anul 2019 și 0,001 în anul 2020, iar în anul 2021 întreprinderea nu dispunea de numerar. Solvabilitatea generală era sub limita recomandată, înregistrând valori de 0,67 în 2019, 0,35 în 2020 și 0,52 în 2021. De asemenea, pentru anul 2022, entitatea nu a prezentat la BNS bilanțul contabil și situațiile de profit și pierderi.

Suplimentar, a susținut că membrii organelor de conducere nu au întreprins măsurile necesare pentru remedierea situației financiare și nici nu au depus cererea introductivă în termenul legal, deși incapacitatea de plată era demonstrată de indicatorii financiari. În acest context, au fost invocate art. 2, art. 10 și art. 14 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității, potrivit cărora debitorul este obligat să solicite intentarea procesului de insolvabilitate imediat, dar nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la survenirea temeiurilor legale.

De asemenea, s-a afirmat că obligația de depunere a cererii ar fi trebuit executată

în termen de 30 de zile de la data de 13 iulie 2021, omisiunea fiind invocată drept temei pentru atragerea la răspundere subsidiară, în același sens făcându-se trimitere la art. 72 alin. (7) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2017 „*privind societățile cu răspundere limitată*”, care instituie obligația administratorului de a depune cererea introductivă în cazul apariției indiciilor de insolvabilitate, dacă asociații nu acoperă pierderile.

În altă ordine de idei, s-a invocat art. 248 alin. (1) lit. e) din Legea insolvabilității - ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, subliniind că lichidatorului Barcari Ina nu i-au fost transmise documentele contabile ale societății, deși contabila Djemelinscaia Natalia ar fi fost somată de două ori în acest sens. Inițial, aceasta ar fi declarat că deține documentele și că le va transmite, însă ulterior ar fi refuzat colaborarea, afirmând că nu le deține.

În susținerea acestui temei, au fost invocate art. 43 alin. (1) și (2) din Legea contabilității, privind obligația de păstrare a documentelor contabile, precum și art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității, referitoare la obligația debitorului de a prezenta administratorului provizoriu informațiile și documentele solicitate și la răspunderea pentru neprezentarea acestora.

Totodată, administratorul autorizat a remarcat că controlul fiscal a relevat că potrivit contului curent generalizat la 16 ianuarie 2024, societatea înregistra restanțe la plata impozitelor și taxelor luate la evidență specială prin Decizia SFS nr. 1566 din 26 decembrie 2023, în sumă totală de 59.535,21 lei, dintre care 37.363,75 lei reprezentau plata de bază, iar 22.171,46 lei – majorări de întârziere.

De asemenea, a menționat că prin decizia Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației nr. 772/216 din 06 februarie 2014, au fost constatate încălcări ale legislației fiscale, inclusiv neprezentarea explicațiilor, datelor și documentelor solicitate, precum și lipsa totală a contabilității, ceea ce ar fi făcut imposibilă efectuarea controlului fiscal, iar drept consecință, s-a dispus încasarea impozitului pe venit de 234 lei, a majorării de întârziere de 127 lei, a unei sancțiuni de 4.000 lei pentru neprezentarea informațiilor și documentelor și a unei sancțiuni de 40.000 lei pentru lipsa contabilității.

În concluzie, administratorul autorizat a subliniat aplicabilitatea prevederilor art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității - comiterea cu intenție a altor fapte ce au cauzat insolvabilitatea debitorului, în acest sens, susținând că executorul judecătoresc Romaliischi Maxim ar fi ridicat utilajele societății, deși instanța ar fi dispus doar aplicarea sechestrului, nu și ridicarea acestora. Totodată, la ridicare, utilajele ar fi fost deteriorate considerabil, fiind tăiate și transformate, potrivit afirmațiilor din cerere, în metal uzat, fapt ce ar fi diminuat valoarea lor și ar fi generat cheltuieli importante pentru reinstalare.

De altfel, administratorul autorizat consideră că Anestiade Valerii ar fi acționat în înțelegere cu executorul judecătoresc Romaliischi Maxim, contribuind la distrugerea utilajelor și la prejudicierea activității societății, afirmând că există o legătură de cauzalitate între aceste acțiuni, diminuarea patrimoniului debitorului și instalarea stării de insolvabilitate.

Respectiv, luând în considerație aspectele expuse supra, lichidatorului SRL „Leasing Profit" - Barcari Ina a conchis că probele anexate confirmă culpa membrilor organelor de conducere – Rotaru Silvia Nazar, Anestiade Valerii Gheorghe, Grabasciuc Igor Boris, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia, în apariția și agravarea stării de insolvabilitate a SRL „Leasing-Profit", prin utilizarea bunurilor și mijloacelor financiare în interes personal, continuarea activității în condiții de incapacitate de plată, nedepunerea cererii introductive în termen și prejudicierea patrimoniului societății, iar administrarea defectuoasă și acumularea unui pasiv considerabil au făcut imposibilă satisfacerea creanțelor creditorilor validați.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 04 noiembrie 2025, cererea lichidatorului SRL „Leasing Profit" - Barcari Ina cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâților Rotaru Silvia, Anestiade Valerii, Grabasciuc Igor, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului

La 14 noiembrie 2025, (*în interiorul termenului prevăzut la art. 8 alin. (1) din Legea insolvabilității*), lichidatorul SRL „Leasing Profit" - Barcari Ina a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul central, din 04 noiembrie 2025**,** solicitând casarea hotărârii judecătorești și emiterea unei noi hotărâri, prin care cererea depusă să fie admisă integral.

În motivarea apelului s-a invocat că hotărârea instanței de fond este neîntemeiată, instanța apreciind arbitrar probele administrate, fără a le examina în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei și fără a răspunde argumentelor decisive ale lichidatorului SRL „Leasing-Profit", or, deși a recunoscut natura delictuală a răspunderii subsidiare prevăzute de art. 248 din Legea insolvabilității, instanța a respins pretențiile în baza unor considerații generale.

Apelantul a susținut că prin cererea de atragere la răspundere subsidiară, s-au invocat temeiurile prevăzute la art. 247 alin. (1) și art. 248 alin. (1) lit. a), f), h) și i) din Legea insolvabilității, imputând membrilor organelor de conducere Anestiade Valerii, Rotaru Silvia și Grabasciuc Igor, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia, folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, continuarea unei

activități care conducea în mod vădit la incapacitate de plată, nedepunerea cererii introductive în condițiile art. 14 și comiterea altor acțiuni prejudiciabile.

Astfel, apelantul a remarcat că instanța a reținut în mod eronat lipsa rapoartelor de activitate ale administratorului provizoriu și lichidatorului, deși la dosar au fost prezentate Raportul din 25 septembrie 2023, aferent perioadei provizorii, și Raportul din 06 septembrie 2024, întocmit în procedura simplificată a falimentului, respectiv aceste înscrisuri identificau cauzele și împrejurările ce au determinat insolvabilitatea, precum și persoanele cărora le putea fi imputată aceasta.

Cu privire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, apelantul a criticat concluzia instanței potrivit căreia folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal nu ar fi fost probată, iar extrasele bancare anexate la dosar demonstrau transferarea unor sume considerabile din conturile SRL „Leasing-Profit” în conturile personale ale beneficiarului efectiv Anestiade Valerii și ale contabilei Djemelinscaia Natalia, sub pretexte precum „treburi gospodărești”, fără documente justificative corespunzătoare obiectului de activitate al societății, respectiv mărunțirea și prelucrarea pietrișului. În opinia apelantului, aceste probe nu puteau fi considerate simple afirmații, întrucât indicau utilizarea activelor societății în scopuri personale.

Referitor la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. f), apelantul a susținut că instanța s-a concentrat nejustificat asupra legalității acțiunilor executorului judecătoresc Romalinschii Maxim, fără a examina conduita organelor de conducere și consecințele ridicării utilajelor asupra activității economice a debitorului, de altfel, potrivit apelului, procesul-verbal de sechestru nr. 175-9978/22 demonstra că Anestiade Valerii a acceptat preluarea principalelor mijloace de producție, inclusiv liniile de transport și utilajele de fărâmițat, în detrimentul continuității activității societății și al intereselor creditorilor.

Contextual s-a invocat că documentul executoriu nr. 2-15003/2022 din 13 februarie 2022, emis de Judecătoria Chișinău, prevedea aplicarea sechestrului în scopul asigurării acțiunii, fără a dispune ridicarea bunurilor, iar utilajele ar fi fost deteriorate în procesul ridicării, devenind metal uzat, aspect ilustrat prin fotografiile prezentate, astfel că aceste împrejurări au diminuat valoarea patrimoniului debitorului și au compromis activitatea economică, existând o legătură de cauzalitate între acțiunile imputate lui Anestiade Valerii, prejudicierea societății și instalarea stării de insolvabilitate. Totodată, s-a susținut că organele de conducere trebuiau fie să sisteze activitatea pentru a preveni acumularea unor datorii suplimentare, fie să conteste acțiunile executorului judecătoresc.

În aceeași ordine de idei, apelantul a invocat încălcarea art. 7 din Legea nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, subliniind că la încetarea activității, administratorul era obligat să transmită documentele relevante în arhiva de stat, obligație care nu ar fi fost respectată, de altfel,

omisiunea predării arhivei constituia un indiciu al intenției de a ascunde operațiunile economice și fluxurile financiare care au contribuit la insolvabilitate.

În ceea ce privește temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h), apelantul a criticat concluzia instanței potrivit căreia nu ar fi fost stabilite momentul apariției incapacității de plată și legătura de cauzalitate dintre nedepunerea cererii introductive și acumularea datoriilor, respectiv în urma controlului fiscal efectuat prin metode și din surse indirecte pentru perioada 01 ianuarie 2019–30 noiembrie 2023, inspectorii fiscali au constatat că SRL „Leasing-Profit” se afla în incapacitate de plată încă din anul 2019, fără ca membrii organelor de conducere să întreprindă măsuri pentru remedierea situației sau să solicite în termen deschiderea procedurii de insolvabilitate.

În sprijinul acestui argument, apelantul a invocat art. 2, art. 10 și art. 14 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității, potrivit cărora debitorul este obligat să depună cererea introductivă imediat, dar nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la survenirea temeiurilor legale, iar în coroborare cu art. 72 alin. (7) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2017 privind societățile cu răspundere limitată, administratorului este obligat de a solicita intentarea procesului de insolvabilitate în cazul apariției indiciilor de insolvabilitate, dacă asociații nu acoperă pierderile.

În opinia apelantului, nedepunerea cererii introductive în termen a determinat acumularea unor datorii suplimentare, inclusiv obligații fiscale, amenzi și penalități, respectiv cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate a SRL „Leasing-Profit” a fost depusă de creditorul SRL „Groian Grup” și admisă spre examinare la 10 iulie 2023, în condițiile în care debitorul nu își putea onora obligațiile scadente față de acesta, în sumă de 821.000 lei, din lipsa activelor și mijloacelor bănești suficiente.

În final, cu privire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității, apelantul a susținut că instanța a apreciat eronat consecințele nepredării documentelor contabile și ale încălcărilor fiscale constatate, astfel că potrivit art. 43 alin. (1) și (2) din Legea contabilității, entitatea este obligată să păstreze documentele contabile, iar conform art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității, membrii organelor de conducere trebuie să transmită administratorului provizoriu informațiile și documentele solicitate, nerespectarea acestei obligații putând atrage răspunderea patrimonială subsidiară.

În acest sens, apelantul a precizat că actele contabile nu au fost transmise lichidatorului, deși contabila Djemelinscaia Natalia a fost somată de două ori, comunicând inițial că deține documentele, iar ulterior refuzând să mai colaboreze și afirmând că nu le deține. De asemenea, în urma controlului fiscal cu privire la achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți la bugetul public național, s-a constatat o restanță fiscală luată la evidență specială prin decizia SFS nr. 1566 din 26

decembrie 2023, în cuantum total de 59.535,21 lei, dintre care 37.363,75 lei reprezintă plata de bază și 22.171,46 lei majorări de întârziere.

Totodată, apelantul a făcut trimitere la art. 181 alin. (1)–(4) și art. 8 alin. (2) lit. f) din Codul fiscal, referitoare la responsabilitatea persoanelor cu funcții de răspundere pentru stingerea obligațiilor fiscale și prezentarea documentelor necesare controlului fiscal, menționând că prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 772/216 din 06 februarie 2024, au fost constatate multiple încălcări ale legislației fiscale, în temeiul art. 133 alin. (2) pct. 14 și art. 241 din Codul fiscal, circumstanțe care în opinia apelantului, coroborate cu nepredarea documentelor contabile și neîndeplinirea obligațiilor legale, justificau atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere.

În ansamblu, apelantul a susținut că probele administrate confirmă culpa membrilor organelor de conducere ale SRL „Leasing-Profit”, respectiv Rotaru Silvia, Anestiade Valerii, Grabasciuc Igor, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia, în gestionarea defectuoasă a societății, utilizarea bunurilor în interes personal, continuarea activității în condițiile incapacității de plată, nedepunerea cererii introductive în termen și comiterea altor acțiuni prejudiciabile.

În consecință, a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi decizii, prin care să fie admisă integral cererea de atragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului SRL „Leasing-Profit”.

Soluția instanței de apel

Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Colegiul statuează că apelul declarat de lichidatorul SRL „Leasing-Profit” - Barcari Ina urmează a fi respins, din considerentele ce succed.

După cum rezultă din lucrările cauzei, în procedura Judecătoriei Chișinău sediul central, se află procesul de insolvabilitate intentat în privința SRL „Leasing-Profit”.

La caz, invocând utilizarea bunurilor și mijloacelor bănești ale debitorului în interes personal, continuarea activității economice în condițiile incapacității vădite de plată, nedepunerea cererii introductive în termenul legal, nepredarea documentelor contabile și încălcarea obligațiilor fiscale, precum și comiterea altor acțiuni prejudiciabile care au diminuat patrimoniul societății și au contribuit la apariția stării de insolvabilitate, lichidatorul SRL „Leasing-Profit”, Barcari Ina, a solicitat atragerea la răspundere subsidiară și solidară a administratorului Rotaru Vitalie, contabilei Djemelinscaia Natalia și fondatorilor/beneficiarilor efectivi Rotaru Silvia, Anestiade Valerii și Grabasciuc Igor, în vederea recuperării, în contul masei debitoare, a sumei de 1.058.361,76 lei, reprezentând creanțele

validate ale creditorilor.

În materie de drept, potrivit prevederilor art. 248 alin. (1), (4)-(6) al Legii insolvabilității, la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere și/sau de supraveghere, precum și de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acțiuni: a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; b) desfășurarea unei activități comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului; c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului și/sau deturnarea (ascunderea) unei părți din activul debitorului; d) procurarea de fonduri pentru debitor la prețuri exagerate; e) ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăților, de a se plăti cu preferință unui creditor în dauna celorlalți creditori; h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului. În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin. (1) este solidară, cu condiția ca apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat insolvabilitatea și au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziția lor la aceste decizii. Termenul de prescripție pentru acțiunea prevăzută la alin. (1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate. În toate cazurile, asupra acțiunii prevăzute la alin. (1), instanța de insolvabilitate se pronunță prin hotărâre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

De asemenea, potrivit art. 247 alin. (1) din Legea insolvabilității, în sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfășoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei țărănești (de fermier), administratorii societăților comerciale, membrii organelor executive, membrii consiliilor de supraveghere (de observatori), lichidatorii și membrii comisiilor de lichidare, contabilii, iar conform alin. (2) al aceleiași norme, prevederile alin. (1) se aplică persoanelor care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de

insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

În context, conform art. 15 alin. (1) din Legea insolvabilității, în cazul insolvabilității debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicații obligatorii pentru debitor ori care pot influența în alt mod acțiunile debitorului (insolvabilitate intenționată), aceștia poartă răspundere subsidiară solidară față de creditori în măsura în care bunurile debitorului sunt insuficiente pentru executarea creanțelor creditorilor.

Prin urmare, din analiza prevederilor art. 15 și 248 din Legea insolvabilității, reiese că în dependență de motivele apariției stării de insolvabilitate a debitorului, administratorul va purta răspundere subsidiară solidară față de creditori sau la cererea administratorului insolvabilității/lichidatorului, instanța de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de asociat (fondator).

Totodată, Colegiul menționează că pentru a stabili vina și atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere și/sau de supraveghere a debitorului urmează să fie întrunite anumite condiții și anume: să existe un prejudiciu, să existe o faptă ilicită, să existe un raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, iar fapta să fie săvârșită cu vinovăție, iar în caz de pluralitate, răspunderea persoanelor indicate este solidară, cu condiția că apariția stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care și-au exercitat mandatul ori au deținut poziția, ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului.

Instanța de apel remarcă faptul că răspunderea subsidiară reprezintă o formă a răspunderii juridice clasice, iar atragerea persoanei culpabile la măsurile coercitive ale statului prin intermediul instanțelor de judecată presupune stabilirea prin probe pertinente și concludente a următoarelor elemente esențiale: fapta ilicită, vinovăția, legătura cauzală dintre faptă și urmările provocate.

Prin urmare, aceste condiții generale și speciale ale răspunderii civile delictuale și cumulativ cu acestea, pentru angajarea răspunderii subsidiare a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil, este necesar ca aceste persoane să fi deținut calitatea de membru al organelor de conducere a debitorului insolvabil în sensul specificat la art. 247 alin. (2) din Legea insolvabilității la data intentării procesului de insolvabilitate sau pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Cu referire la obiectul cauzei, instanța de apel reține că solicitând atragerea la răspundere subsidiară a administratorului Rotaru Vitalie, contabilei Djemelinscaia Natalia și fondatorilor/beneficiarilor efectivi Rotaru Silvia, Anestiade Valerii și Grabasciuc Igor, lichidatorul SRL „Leasing-Profit” - Barcari Ina și-a întemeiat cererea în baza prevederilor art. 248 alin. (1) din Legea insolvabilității, făcând

trimitere la: lit. a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal; f) dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată; lit. h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14 și; i) comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

În context, potrivit art. 14 alin. (1), (3) și (4) din Legea insolvabilității, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art. 10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2). Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile și în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislația în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociații cu răspundere nelimitată și lichidatorii debitorului răspund subsidiar în fața creditorilor pentru obligațiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3). Aceste persoane sânt trase la răspundere penală în conformitate cu legea.

De asemenea, reieșind din prevederile art. 15 alin. (1), art. 247-248 alin. (1) din Legea insolvabilității, legiuitorul a stabilit și reglementat posibilitatea tragerii la răspundere subsidiară a persoanelor culpabile de apariția stării de insolvabilitate a debitorului, determină cercul persoanelor în privința cărora o asemenea răspundere poate fi aplicată, precum și stabilește perioada pentru care o atare formă a răspunderii operează. În concret, răspunderea specială este angajată în raport cu persoanele care dețineau funcțiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum și celor care au deținut aceste funcții pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului. Or, odată cu intentarea procedurii de insolvabilitate, membrii organelor de conducere sunt înlăturați de la administrarea și gestionarea debitorului, neavând posibilitate să mai comită careva acțiuni ce ar afecta negativ starea financiară a acestuia.

Suplimentar, acțiunea de tragere la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere este o acțiune a răspunderii civile delictuale care reiese din prevederile art. 1998 Cod civil, rezultând și din principiul răspunderii juridice pentru fapte ilicite cauzatoare de prejudicii, esența căruia constă în aceea că orice faptă a unei persoane prin acțiune sau omisiune, care cauzează altuia un prejudiciu, obligă pe acela culpabil să repare prejudiciul patrimonial.

Prin prisma prevederilor art. 1398 alin. (2) Cod civil, instanța de apel remarcă faptul că se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite și nu altul, adică, prejudiciul efectiv demonstrat, în cazurile expres prevăzute de lege.

Așadar, în sensul dispozițiilor menționate, se subînțelege că pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componența

delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu, și vinovăția. Acestea reprezintă condițiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa unei condiții, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepția cazurilor expres prevăzute de lege, când răspunderea delictuală se poate angaja și în lipsa unor condiții.

De altfel, legiuitorul identifică pentru ca instanța de insolvabilitate să se pronunțe asupra antrenării răspunderii membrilor organelor de conducere ale debitorului, prin cererea de atragere la răspundere subsidiară, trebuie să se dovedească condițiile întrunirii elementelor răspunderii civile delictuale și anume: prejudiciul, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu și vinovăția.

În acest context, este de menționat că pentru intervenția răspunderii membrilor organelor de conducere ale debitorului, condițiile enumerate supra trebuie întrunite cumulativ, iar lipsa uneia conduce la lipsa răspunderii membrilor organelor de conducere care au contribuit la apariția stării de insolvabilitate a debitorului.

Contextual, potrivit art. 122 alin. (1) Cod de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

La caz, examinând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate prin prisma motivelor invocate în apel, a materialelor cauzei și a normelor legale aplicabile, Completul de judecată constată că argumentele lichidatorului Barcari Ina nu sunt de natură să justifice anularea hotărârii instanței de fond.

În acest sens, este de reținut că răspunderea subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului reprezintă o formă specială de răspundere patrimonială, a cărei angajare presupune constatarea faptelor prevăzute de lege și întrunirea condițiilor aferente temeiului juridic invocat. Simpla existență a unor datorii neachitate, a unei mase debitoare insuficiente sau a unor nereguli în activitatea societății nu determină, prin ele însele, angajarea răspunderii personale a administratorilor ori a altor membri ai organelor de conducere.

De altfel, sarcina instanței nu constă în a prezuma caracterul ilicit al conduitei persoanelor vizate pornind de la rezultatul negativ al activității debitorului, ci în a verifica dacă faptele imputate sunt susținute de probe suficiente și dacă acestea corespund condițiilor legale ale răspunderii solicitate.

Inițial, instanța de apel subliniază că din coroborarea dispozițiilor citate supra rezultă că deținerea unei calități relevante în cadrul societății reprezintă o condiție pentru examinarea eventualei răspunderi, dar nu dovedește, prin ea însăși, culpa persoanei în cauzarea insolvabilității, astfel, chiar dacă Rotaru Vitalie a deținut funcția de administrator, Rotaru Silvia, Anestiade Valerii și Grabasciuc Igor au avut calitatea de asociați, iar Djemelinscaia Natalia a exercitat funcția de contabil,

aceste împrejurări nu sunt suficiente pentru angajarea răspunderii lor solidare în lipsa dovedirii faptelor ilicite concrete și a legăturii de cauzalitate cu prejudiciul invocat.

Prin urmare, Colegiul nu poate reține argumentul apelantului în măsura în care acesta echivalează calitatea persoanelor vizate și existența pasivului debitorului cu întrunirea condițiilor răspunderii subsidiare, deoarece asemenea abordare ar transforma răspunderea reglementată de art. 248 din Legea insolvabilității într-o răspundere obiectivă, întemeiată exclusiv pe rezultatul economic negativ al activității societății, contrar condițiilor stabilite de lege.

În continuare, cu privire la argumentele apelantului potrivit căreia instanța de fond ar fi apreciat arbitrar probele și ar fi ignorat rapoartele întocmite în procedura de insolvabilitate, Colegiul reține că, în speță, apelantul a afirmat că prejudiciile imputate pârâșilor au fost materializate în au fost reflectate în Raportul din 25 septembrie 2023, aferent perioadei provizorii, și Raportul din 06 septembrie 2024, întocmit în procedura simplificată a falimentului. Cu toate acestea, existența și prezentarea acestor înscrisuri nu poate conduce automat la concluzia că toate faptele imputate pârâților au fost probate, fiind necesară examinarea conținutului lor, a datelor pe care se întemeiază, a persoanelor vizate și a concordanței constatărilor cu celelalte probe administrate.

În acest sens, Colegiul distinge între identificarea unor împrejurări economice nefavorabile debitorului și demonstrarea unei conduite ilicite imputabile unei persoane determinate, respectiv chiar dacă rapoartele indică anumite operațiuni financiare, dificultăți economice, lipsa unor documente sau existența unor datorii, aceste constatări trebuie să permită stabilirea unei legături concrete între acțiunea ori inacțiunea imputată și apariția sau agravarea insolvabilității, ceea ce nu rezultă din criticile formulate în măsura în care acestea nu demonstrează întrunirea elementelor răspunderii subsidiare.

- În esență, cu privire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității – folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal, instanța reține că din viziunea lichidatorului, instanța de fond ar fi apreciat eronat drept declarative afirmațiile cu privire la transferarea unor sume de bani din conturile SRL „Leasing-Profit” în conturile personale ale lui Anestiade Valerii și Djemelinscaia Natalia, sub pretexte precum „treburi gospodărești”, făcând trimitere la extrasele bancare ale societății și la analiza fluxurilor financiare.

Colegiul consideră că aceste argumente sunt insuficiente pentru a justifica admiterea apelului, întrucât, pentru aplicarea art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, nu este suficientă constatarea existenței unor transferuri bănești către persoane fizice, dar este necesar să se demonstreze că bunurile sau mijloacele financiare ale debitorului au fost utilizate în interes personal, fără justificare

economică ori juridică, și că o asemenea conduită a contribuit efectiv la apariția sau agravarea stării de insolvabilitate.

De altfel, existența unui transfer bancar, examinat separat de cauză, destinația și documentele justificative ale operațiunii, nu permite stabilirea automată a caracterului ilicit al acesteia, respectiv pentru a putea concluziona că sumele respective au fost însușite sau utilizate în interes personal de Anestiade Valerii și Djemelinscaia Natalia, era necesară identificarea operațiunilor concrete, a valorii acestora, a beneficiarilor, a lipsei unui temei juridic ori economic legitim și, după caz, a prejudiciului patrimonial produs societății.

De asemenea, era necesară demonstrarea legăturii dintre operațiunile imputate lui Anestiade Valerii și Djemelinscaia Natalia și insuficiența patrimoniului debitorului pentru satisfacerea creanțelor creditorilor, ceea ce nu a fost realizat în cadrul procesului dat, iar faptul că anumite cheltuieli au fost înregistrate sub denumirea „treburi gospodărești” nu poate justifica caracterul fictiv al acestora și nici demonstra efectului lor asupra stării de insolvabilitate.

În context, Colegiul subliniază că extrasele bancare pot constitui probe relevante pentru stabilirea circulației mijloacelor bănești, dar valoarea lor probatorie trebuie apreciată în raport cu întregul material al cauzei, astfel că simpla existență a unor viramente nu dovedește, în lipsa unor elemente suplimentare, că operațiunile au fost fictive, că beneficiarii au acționat cu vinovăție și că prin acestea a fost cauzată insolvabilitatea debitorului.

Mau mult ca atât, eventualele operațiuni imputabile lui Anestiade Valerii și Djemelinscaia Natalia nu pot fi atribuite automat celorlalți pârâți, respectiv Rotaru Silvia, Grabasciuc Igor și Rotaru Vitalie, fără identificarea conduitei concrete a fiecăruia și a contribuției sale la producerea rezultatului prejudiciabil.

Prin urmare, în lipsa demonstrării cumulative a faptei ilicite, vinovăției, prejudiciului și raportului de cauzalitate, Colegiul constată că nu există temei pentru angajarea răspunderii subsidiare în baza art. 248 alin. (1) lit. a) din Legea insolvabilității, aspect remarcat corespunzător de către instanța de fond.

Suplimentar, Colegiul reține că pretinsele transferuri ale mijloacelor bănești ale debitorului în beneficiul lui Anestiade Valerii nu au fost individualizate prin indicarea datei, cuantumului, contului bancar sau a documentului justificativ aferent fiecărei operațiuni. Prin urmare, lista înscrisurilor anexate cererii inițiale nu cuprinde extrase bancare care să confirme asemenea transferuri, iar datele reflectate în actele controlului fiscal nu demonstrează, prin ele însele, efectuarea unor plăți din conturile societății în conturile personale ale intimatului.

- Cu privire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilității – dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, instanța de apel reține că lichidatorul SRL „Leasing-Profit” a susținut că prin procesul-verbal de sechestru nr. 175-9978/22,

executorul judecătoresc Romaliischi Maxim a dispus sechestrarea și ridicarea unor bunuri esențiale pentru activitatea SRL „Leasing-Profit”, acestea fiind transmise la păstrare lui Anestiade Valerii, totodată, utilajele ar fi fost deteriorate, diminuându-se astfel valoarea patrimoniului societății și fiind compromisă posibilitatea continuării activității.

În acest sens, Colegiul reține că potrivit normei citate, răspunderea subsidiară poate interveni atunci când persoanele vizate au dispus continuarea unei activități a debitorului care îl conduce în mod vădit la incapacitate de plată. Prin urmare, elementul esențial al acestui temei îl constituie conduita persoanelor cărora li se impută decizia de continuare a activității, în condițiile în care acestea cunoșteau sau trebuiau să cunoască efectele vădit prejudiciabile ale unei asemenea decizii.

În speță, împrejurările referitoare la sechestrarea și ridicarea utilajelor trebuie examinate distinct de eventuala conduită a organelor de conducere, respectiv din argumentele apelului rezultă că aplicarea sechestrului a avut la bază documentul executoriu nr. 2-15003/2022 din 13 februarie 2022, emis de Judecătoria Chișinău, prin care s-a dispus aplicarea sechestrului în scopul asigurării acțiunii.

De altfel, legalitatea acțiunilor executorului judecătoresc, întinderea împuternicirilor sale și eventuala depășire a acestora nu pot fi stabilite exclusiv prin invocarea faptului că utilajele au fost ridicate, în condițiile în care actul judecătoresc care a stat la baza executării nu a fost anulat, potrivit circumstanțelor prezentate, iar în acest sens, susținerea apelantului potrivit căreia instanța ar fi dispus doar aplicarea sechestrului, nu și ridicarea bunurilor, nu demonstrează, prin ea însăși, că membrii organelor de conducere au săvârșit fapta prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. f).

Contextual, instanța de apel menționează că, deși ridicarea utilajelor ar putea afecta capacitatea societății de a desfășura activitatea de mărunțire și prelucrare a pietrișului, această împrejurare nu este suficientă pentru a concluziona că pârâții au dispus continuarea unei activități care conducea în mod vădit la incapacitate de plată, partea urmând să demonstreze ce decizii au fost adoptate sau ce măsuri s-au omis să fie întreprinse de fiecare dintre aceștia, în ce perioadă, în exercitarea căror atribuții și în ce mod conduita respectivă a contribuit la apariția ori agravarea insolvabilității.

În particular, în privința lui Anestiade Valerii, transmiterea bunurilor sechestrate la păstrare nu echivalează cu demonstrarea faptului că acesta a dispus continuarea activității societății în condiții vădit prejudiciabile, iar în privința lui Rotaru Vitalie, Rotaru Silvia, Grabasciuc Igor și Djemelinscaia Natalia, era necesară individualizarea conduitei proprii, nefiind suficientă simpla lor calitate de administrator, asociat sau contabil.

Totodată, bunurile au fost transmise lui Anestiade Valerii spre păstrare, fără ca această împrejurare să echivaleze cu transmiterea dreptului de proprietate sau cu autorizarea înstrăinării lor.

Nici susținerea cu privire la deteriorarea utilajelor, prezentată prin fotografii, nu poate conduce automat la concluzia existenței temeiului de răspundere invocat, deoarece aceste materiale pot ilustra starea fizică a bunurilor, însă pentru a fundamenta răspunderea subsidiară, trebuia demonstrat momentul și împrejurările deteriorării, persoana căreia îi este imputabilă, prejudiciul patrimonial efectiv și legătura directă dintre această conduită și insolvabilitatea debitorului și anume acte de constatare ori de expertize care să permită stabilirea stării inițiale a bunurilor, a momentului deteriorării și a persoanei responsabile

Mai mult, instanța de apel reține o neconcordanță dintre data de 22 ianuarie 2022 indicată de lichidator și cronologia actelor de executare, deoarece măsura instituită a fost dispusă prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 13 iulie 2022, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 septembrie 2022 și executată prin procesul-verbal nr. 175-9978/22 din 22 iulie 2022.

Totodată, afirmația apelantului potrivit căreia membrii organelor de conducere trebuiau să sisteze activitatea societății ori să conteste acțiunile executorului judecătoresc nu poate fi reținută pentru angajarea răspunderii, deoarece omisiunea exercitării unei căi de atac sau neadoptarea unei anumite măsuri manageriale poate fundamenta răspunderea numai dacă se demonstrează existența obligației concrete, încălcarea acesteia și contribuția cauzală la rezultatul prejudiciabil.

În ceea ce privește pretinsa încălcare a prevederilor art. 7 din Legea nr. 845-XII din 03 ianuarie 1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, prin netransmiterea documentelor în arhiva de stat, Colegiul constată că această împrejurare trebuie analizată distinct de fapta prevăzută la art. 248 alin. (1) lit. f), de altfel, chiar dacă s-ar confirma nerespectarea obligației de arhivare, aceasta nu demonstrează, fără alte elemente, că pârâții au dispus continuarea activității debitorului în condiții care conduceau în mod vădit la incapacitate de plată.

În consecință, Colegiul apreciază că instanța de fond a concluzionat în mod justificat că împrejurările invocate de lichidator nu demonstrează întrunirea elementelor constitutive ale temeiului prevăzut la art. 248 alin. (1) lit. f) din Legea insolvabilității, astfel încât nici acest motiv de apel nu poate fi reținut.

- Cu privire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. h) din Legea insolvabilității – nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art. 14, instanța de apel reține că lichidatorul a susținut în motivare că SRL „Leasing-Profit” se afla în incapacitate de plată încă din anul 2019, fapt ce ar fi rezultat din controlul fiscal efectuat prin metode și din surse indirecte pentru perioada 01 ianuarie 2019–30 noiembrie 2023, iar ca urmare, membrii organelor de conducere aveau obligația să depună cererea introductivă în

termenul legal, iar inacțiunea acestora ar fi determinat acumularea unor datorii suplimentare.

În acest sens, Colegiul reține că reieșind din art. 10 alin. (2) din Legea insolvabilității, temeiul general de intentare a procesului de insolvabilitate îl constituie incapacitatea de plată a debitorului, iar potrivit condițiilor art. 14 alin. (1) și (3) din aceeași lege, debitorul este obligat să depună cererea introductivă în cazurile prevăzute de lege, imediat, dar nu mai târziu de 30 de zile calendaristice de la survenirea temeiurilor legale relevante.

Prin urmare, pentru aplicarea acestui temei nu este suficientă constatarea generală a existenței unor datorii sau a unei situații financiare dificile, dar este necesară determinarea momentului de la care a apărut obligația de a depune cererea introductivă, identificarea persoanelor obligate să o îndeplinească și stabilirea obligațiilor apărute după expirarea termenului legal.

În speță, deși lichidatorul Barcari Ina a afirmat că incapacitatea de plată a survenit încă din anul 2019, acesta indică, totodată, data de 13 iulie 2021 ca reper pentru calcularea termenului de 30 de zile, fără a explica suficient raportul dintre cele două date și împrejurările care justifică alegerea acestui moment, respectiv această neconcordanță nu reprezintă un simplu aspect formal, ci privește un element esențial pentru soluționarea cererii.

În acest sens, Colegiul subliniază că existența unor restanțe fiscale ori a unor obligații pecuniare neachitate începând cu o anumită perioadă poate constitui un indiciu al dificultăților financiare, dar nu stabilește, fără examinarea scadenței creanțelor, a situației patrimoniale și a capacității efective de plată, data exactă la care au fost întrunite condițiile legale ale incapacității de plată.

Deși prezumția de autenticitate prevăzută de art. 139 alin. (1) Cod de procedură civilă privește autenticitatea documentului emis de autoritatea competentă, actul de control fiscal al autorității fiscale, nu poate fi interpretat în sensul determinării momentului juridic al apariției incapacității de plată în scopul aplicării art. 248 alin. (1) lit. h), deoarece nu conferă caracter incontestabil tuturor concluziilor juridice pe care o parte le deduce din conținutul acestuia.

Prin urmare, chiar dacă actul de control fiscal confirmă anumite obligații fiscale, restanțe sau nereguli aferente perioadei verificate, rămâne necesară examinarea acestor date prin prisma condițiilor prevăzute de art. 2, art. 10 și art. 14 din Legea insolvabilității, pentru a stabili momentul concret al apariției incapacității de plată și data expirării termenului legal de depunere a cererii introductive.

De asemenea, pentru angajarea răspunderii subsidiare, trebuia demonstrat că persoanele vizate aveau obligația legală de a depune cererea introductivă în perioada relevantă și că nerespectarea acestei obligații a determinat apariția unor datorii suplimentare după expirarea termenului prevăzut de lege.

În ceea ce privește creanța SRL „Groian Grup”, în cuantum de 821.000 lei, apelantul a invocat imposibilitatea debitorului de a o achita din cauza lipsei activelor și a mijloacelor bănești, totuși, existența acestei creanțe și neexecutarea obligației de plată nu demonstrează automat că suma respectivă a devenit datorată după expirarea termenului legal de depunere a cererii introductive și nici că neîndeplinirea obligației de către pârâți a generat sau a agravat insolvabilitatea în condițiile prevăzute de lege.

În același context, Completul menționează că art. 72 alin. (7) din Legea nr. 135 din 14 iunie 2017 privind societățile cu răspundere limitată, invocat de apelant, instituie obligația administratorului de a depune cererea introductivă în condițiile prevăzute de această normă, cu toate acestea, aplicarea dispoziției legale presupune stabilirea circumstanțelor care au determinat apariția obligației, a perioadei în care aceasta trebuia executată și a consecințelor patrimoniale imputabile nerespectării sale.

Prin urmare, Colegiul constată că instanța de fond a reținut justificat lipsa probelor suficiente cu privire la momentul concret al apariției incapacității de plată, cunoașterea acestei situații de către pârâți și legătura de cauzalitate dintre nedepunerea cererii introductive și acumularea unor obligații suplimentare.

- Cu privire la temeiul prevăzut de art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității – comiterea cu intenție a altor fapte ce au cauzat insolvabilitatea debitorului, Completul menționează că în susținerea apelului, lichidatorul a remarcată aprecierea eronată a instanței de fond a circumstanțelor legate de nepredarea documentelor contabile și a încălcărilor fiscale constatate în activitatea SRL „Leasing-Profit”, invocând art. 43 din Legea contabilității, art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității, precum și art. 8 alin. (2) lit. f) și art. 181 din Codul fiscal, făcând trimitere la decizia SFS nr. 1566 din 26 decembrie 2023, cu privire la evidența specială a restanțelor fiscale în cuantum de 59.535,21 lei, și la decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 772/216 din 06 februarie 2024, prin care ar fi fost constatate încălcări ale legislației fiscale.

Astfel, Colegiul reține că art. 248 alin. (1) lit. i) din Legea insolvabilității permite angajarea răspunderii subsidiare pentru comiterea cu intenție a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului. Prin urmare, aplicarea acestei norme presupune nu doar constatarea unei încălcări a obligațiilor legale, ci și demonstrarea caracterului intenționat al conduitei imputate și a legăturii de cauzalitate dintre aceasta și apariția stării de insolvabilitate.

Totodată, în speță, trebuie făcută distincția între obligația de a păstra și transmite documentele contabile și conduita care a determinat imposibilitatea debitorului de a-și executa obligațiile pecuniare scadente, iar nerespectarea obligațiilor de evidență contabilă, neprezentarea documentelor solicitate de administratorul provizoriu sau lichidator ori necooperarea cu organele fiscale pot constitui

încălcări ale legislației aplicabile și pot atrage consecințele juridice prevăzute de normele speciale, dar nu constituie, prin ele însele, dovada că insolvabilitatea a fost cauzată de persoanele vizate.

Astfel, potrivit art. 27 alin. (3) și (4) din Legea insolvabilității, debitorul trebuie să transmită administratorului provizoriu, în termenul legal, informațiile și documentele solicitate, iar nerespectarea acestei obligații poate atrage răspunderea persoanelor culpabile în condițiile legii. Totodată, art. 43 alin. (1) și (2) din Legea contabilității stabilește obligația entității de a păstra documentele contabile în condițiile prevăzute de lege.

Cu toate acestea, Colegiul observă că obligația de transmitere a documentelor către administratorul provizoriu sau lichidator se manifestă în cadrul procedurii de insolvabilitate, în timp ce răspunderea solicitată în temeiul art. 248 alin. (1) lit. i) presupune identificarea unei conduite intenționate ce a cauzat insolvabilitatea debitorului, iar drept urmare, fiind necesar de stabilit dacă nepredarea documentelor a constituit o cauză a apariției stării de insolvabilitate sau dacă reprezintă o omisiune intervenită ulterior, în cadrul procedurii deja deschise.

La caz, din circumstanțele constatate rezultă că procesul de insolvabilitate al SRL „Leasing-Profit” a fost intentat la 13 decembrie 2023, iar controlul fiscal prin metode și din surse indirecte a fost efectuat la 19 ianuarie 2024, prin urmare, nepredarea documentelor în cadrul procedurii și dificultățile întâmpinate la efectuarea controlului fiscal nu pot fi considerate, fără alte probe, cauze ale unei stări de insolvabilitate deja constatate prin hotărâre judecătorească.

În ceea ce privește afirmația lichidatorului că Djemelinscaia Natalia ar fi fost somată de două ori să transmită documentele contabile, comunicând inițial că le deține, iar ulterior susținând contrariul, Colegiul constată că o asemenea conduită, nu demonstrează automat că aceasta a cauzat insolvabilitatea societății, respectiv era necesar să se stabilească dacă documentele au fost ascunse, distruse sau reținute în mod intenționat, care au fost consecințele patrimoniale concrete ale unei asemenea conduite și în ce măsură aceasta a contribuit la apariția incapacității de plată.

În mod similar, deși constatările din decizia SFS nr. 772/216 din 06 februarie 2024 și restanțele evidențiate prin decizia SFS nr. 1566 din 26 decembrie 2023 constituie elemente relevante pentru evaluarea situației fiscale a societății, acestea însă nu demonstrează că toate persoanele indicate de lichidator au comis cu intenție fapte care au provocat insolvabilitatea, respectiv pentru angajarea răspunderii subsidiare era necesară individualizarea încălcărilor imputabile fiecărei persoane și demonstrarea contribuției acestora la producerea prejudiciului.

În consecință, Colegiul constată că instanța de fond a apreciat corect că nepredarea documentelor contabile și constatările fiscale invocate nu demonstrează, în circumstanțele cauzei că Rotaru Silvia, Anestiade Valerii,

Grabasciuc Igor, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia au comis cu intenție fapte ce au cauzat insolvabilitatea SRL „Leasing-Profit”, iar în condițiile, în care nu s-a demonstrat în mod concludent că transferurile bănești imputate lui Anestiade Valerii și Djemelinscaia Natalia au constituit utilizări ilicite ale patrimoniului debitorului ce au cauzat insolvabilitatea, că membrii organelor de conducere au dispus continuarea unei activități care conducea în mod vădit la incapacitate de plată, că obligația de depunere a cererii introductive a fost încălcată în condițiile și cu efectele prevăzute de art. 14 din Legea insolvabilității sau că nepredarea documentelor contabile și încălcările fiscale invocate au reprezentat fapte intenționate ce au determinat apariția stării de insolvabilitate, hotărârea contestată urmează a fi menținută, iar apelul declarat de lichidatorul Barcari Ina urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Nu în ultimul rând, instanța menționează că fiind o trăsătură esențială a apelului, efectul devolutiv constă în provocarea unei noi judecăți de fond, atât cu privire la problemele de fapt, cât și cu privire la cele de drept, în limitele stabilite prin cererea de apel, astfel circumstanțele și probele care nu au putut fi prezentate în prima instanță, dar au o importanță majoră în soluționarea litigiului urmează să fie prezentate în instanța de apel.

Cu toate acestea, din argumentele apelantului nu se desprinde o încălcare esențială de către prima instanță a unor prevederi legale în raport cu aspectul supus examinării, iar apelul declarat, nu conține probe sau argumente noi în urma cărora s-ar constata temeinicia cerințelor și ca consecință netemeinicia hotărârii primei instanțe în raport cu împrejurările cauzei, circumstanțele de fapt și normele de drept, fiind elucidate de prima instanță și le-a fost dată apreciere corectă.

Distinct de cele indicate, instanța de apel, prin prisma jurisprudenței CEDO și anume cauza Rebait și alții vs France nr. 26561/1995, unde Comisia a menționat că „...art. 6§1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes...” consideră necesar de a respinge cumulul argumentelor invocate în apel, deoarece acestea nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Față de cele ce preced, Colegiul judiciar ajunge la concluzia de a respinge apelul înaintat de lichidatorul SRL „Leasing-Profit” - Barcari Ina.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, art. 385 lit. a), 389-390, 394 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de lichidatorul SRL „Leasing-Profit” - Barcari Ina.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul central, din 04 noiembrie 2025, emisă în cadrul procesului de insolvabilitate a SRL „Leasing Profit”, la cererea lichidatorului SRL ”Leasing Profit”, cu privire la tragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului în persoana pârâților Rotaru Silvia, Anestiade Valerii, Grabasciuc Igor, Rotaru Vitalie și Djemelinscaia Natalia.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei